

Maa- ja metsätalousministeriö
Luonnonvaraosasto

VN/3510/2024
VN/3510/2024-MMM-1

TORNIONJOEN KALASTUSSÄÄNNÖN MUUTOSEHDOTUKSET VUODELLE 2024

Lapin liitto kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu kantanaan seuraavaa:

Kesän 2023 aikana Tornionjokeen nousi ainoastaan noin 20 000 lohta. Vuotta aiemmin nousumäärä Tornionjoella oli noin 52 000 kpl. Viimevuosien lukemat ja kehityssuunta antavat aihetta huoleen. Tornionjokeen on vuonna 2009 aloitetun seurannan mukaan parhaimpina vuosina (2014, 2016, 2021) noussut noin 100 000 lohta. Huomionarvoista on, että tutkijoiden määrittämä joen kutukantatavoite on 40 000 lohta. Tilannekuva huomioiden Lapin liitto kannattaa vuodelle 2024 kalastukseen liittyviä rajoitustoimenpiteitä ja varovaisuusperiaatteen noudattamista.

Mikäli lohien nuosumäärät ovat alkukauden 2024 perusteella hälyttävällä tasolla ja kutukantatavoitteeseen yltäminen vaikuttaa epätodennäköiseltä on harkittava kalastuksen keskeyttämistä kesken kalastuskauden. Keskeyttämisen mahdollistama lainsäädäntö tulee valmistella hyvissä ajoin ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Edellä esitetyn lisäksi Lapin liitto ehdottaa, että tulevilla neuvotteluissa harkittaisiin henkilökohtaisten lohikiintiöiden asettamista (x lohta/ vuosi / henkilö) kaikkiin kalastusmenetelmiin. Mikäli kiintiöiden asettaminen ei ole toteutettavissa kalastussäännön 16 §:n keinovalikoimassa tulee asia neuvotella uudelleen rajajokisopimuksessa. Keskustelua tulee käydä myös päiväkohtaisen (yksi lohi/ kalastaja/ päivä) rajoituksen ulottamisesta C&R-kalastukseen.

Lapin liitto kannattaa keväällä 2023 esille tullutta ehdotusta, jonka mukaan lohenkalastuksen aloituspäivää siirrettäisiin myöhempään ajankohtaan. Viehekalastus ja lippokalastus voitaisiin aloittaa esimerkiksi keskiviikolla viikon 23 lauantaina. Toimenpide mahdollistaisi

tapahtumien järjestelyitä jokivarteen sekä ennen kaikkea turvaksi varhain vaeltavien kuten Lainionjoen osakantaan kuuluvien suurten lohien kutuvaellusta.

Lapin liitto ei pidä kannatettavana Ruotsin ehdotusta mahdollistaa hauen, ahvenen ja harjuksen kalastaminen 15.9 astuvan yleisen kalastuskiellon jälkeen. Muutos olisi ongelmallinen lohien kuturauhan sekä kalastuksen valvonnan näkökulmasta. Ymmärrämme perusteet koskien esitystä vapojen määrän rajoittamiseksi venettä kohden, mutta uskomme asiaan löytyvän vaikuttavampiakin menetelmiä. Esimerkiksi aiemmin mainittu henkilökohtaisten kiintiöiden määrittäminen. Radikaali vaparajoitus voisi tuoda mukanaan myös haitallisia lieveilmiöitä, kuten ruuhkautumista ja huomattavaa veneiden määrän lisääntymistä tietyillä vesialueilla.

Kannatamme ministeriön esitystä rajoittaa lohen punttikalastusta. Säädös on perusteltu huomioiden havainnot kalojen merkittävistä karkuutusmääristä, jotka voivat johtaa pintavaurioihin ja myöhemmin kalojen kuolemiin. Johtuen edellisestä esitämmekin, että jokialuetta rajoituksineen tarkasteltaisiin kokonaisuutena *Spinnflugakalastuksen* osalta. Kannatamme edelleen myös tutkimustiedon keräämistä Spinnfluga kalastusmuodon vaikutuksista kaloille esim. pintavaurioiden aiheuttajina.

Rovaniemellä 22.2.2024

Mika Riipi, maakuntajohtaja

Lassi Kontiosalo, luonnonvara-asiantuntija